
– Mange leger tar stilling til uføreforsikring for sent

AKTUELT I FORENINGEN

SUNNIVA KVITEBERG

sunniva@newslab.no

Newslab

I over 30 år har han diagnostisert og skrevet resepter for sine egne pasienter. Men da lederen for Sykehjelps- og pensjonsordningen for leger (SOP) selv ble pasient var han takknemlig for å ha fulgt sine egne forsikringsråd.

GODE STØTTESPILLERE: I tillegg til å ha etablert flere pensjons- og forsikringsordninger, gir også SOP støtte til sykdomsforebyggende tiltak, forteller Hans Kristian Bakke. Foto: Jonas Lisether

Han ville egentlig bli forsker.

Da Hans Kristian Bakke (58) studerte medisin i tjueårene fikk han øynene opp for vitenskapen, og bestemte seg for at det var veien han ville gå – inn i academia og ned i bøkene.

Forskningsveilederen ville det imidlertid annerledes.

- Han sa: «Greit det, du kan bli forsker. Men først skal du ut i turnus. Hvis du prøver å søke forskningsstipend her før du har vært ute i turnus, kommer jeg til å si nei.» Han hadde sett for mange som aldri ble leger, forteller Bakke.
- Men under turnusen forsto jeg at allmennmedisin måtte bli mitt legeliv. Et fag hvor jeg virkelig kunne bruke meg selv til pasientenes beste.

– Storebrand ga oss den beste løsningen

Fascinasjonen var på ingen måte en døgnflue. Nå har Hans Kristian Bakke vært fastlege i 26 år.

Og i de siste tretten av dem, har han også vært leder for Sykehjelps- og pensjonsordningen for leger (SOP). Ordningen ble etablert allerede tidlig på sekstitallet, da privatpraktiserende leger satte av midler fra sine inntektsoppgjør for å etablere et økonomisk sikkerhetsnett for medlemmene ved sykdom og pensjon.

- SOP har forvaltet pengene godt, slik at man har kunnet etablere ordninger med blant annet alderspensjon, uførepensjon, ektefellepensjon og barnepensjon i tillegg til sykehjelp og fødselspenger, forklarer Bakke.

Da loven om obligatorisk tjenstepensjon kom i 2006, forhandlet SOP frem en gunstig avtale med Storebrand. Den nye loven påla alle leger som ikke allerede hadde tjenstepensjon for sine ansatte å etablere dette.

- Vi var i kontakt med flere tilbydere, men Storebrand ga oss den beste løsningen økonomisk sett. Vi koblet også på muligheten for å kjøpe uføreforsikring som en kollektiv løsning, og mener at vi har etablert et veldig godt tilbud for næringsdrivende leger.

Løsningen ble tatt godt imot av medlemmene, og det er ifølge Bakke mange som har benyttet seg av den.

- Det er imidlertid mange flere som burde ta i bruk en slik pensjonsordning, poengterer Bakke.

Privatpraktiserende må ta hånd om sin egen pensjon

Selv jobber Bakke i en gruppepraksis hvor alle legene driver enkeltmannsforetak. Praksisen er registrert som et ansvarlig selskap (ANS), og legene eier hver sin andel. Gjennom selskapet har det også blitt ansatt hjelpepersonell – også de med pensjonsordning gjennom Storebrand.

- Leger med enkeltmannsforetak er som alle andre selvstendig næringsdrivende: De må ta hånd om pensjonsordningen sin selv. Noen av pasientene mine driver for seg selv innenfor andre bransjer, og jeg har inntrykk av at de er mer bevisste når det kommer til pensjonssparing enn hva de fleste leger er.

Gjennom Storebrand får leger med enkeltmannsforetak en tjenstepensjonsordning som ikke gir avkortning i pensjoner fra SOP. Ordningen gir skattefordeler, reduserte administrasjonskostnader og tilgang til attraktive pensjonsfond. Bakke anbefaler ordningen for alle selvstendig næringsdrivende leger.

– Og da er det viktig å begynne tidlig, slik at du får flest mulig år med pensjonssparing. Sparer du samtidig så mye som du kan innenfor rammene i lovverket, kan du være trygg på at du kan gå av med en anstendig pensjon når den tid kommer, sier Bakke.

Legen ble pasient

Den Bergensbaserte legen er også opptatt av at leger bør sikre inntekten sin med en god uføreforsikring. Her vet Bakke bedre enn de fleste hva han snakker om.

Da han startet pensjonssparing i Storebrand i 2008, kjøpte han også en uførepensjon.

Bare noen år senere ble han alvorlig syk.

– Jeg priser meg lykkelig for at jeg hadde alt på stell på det tidspunktet. For da jeg ble 50 prosent ufør fikk jeg virkelig bruk for forsikringen, og det var kjærkomment.

Bakke har en hjernesvulst som kontrolleres tre ganger i året. På et tidspunkt kommer den til å begynne å vokse igjen, og da må han gjennom en ny behandlingsrunde.

– Det var forferdelig å bli syk, men jeg er utrolig glad for at jeg kan fortsette å jobbe i 50 prosent stilling. Jeg er veldig fornøyd med dekningen jeg får fra forsikringen hver måned. Storebrand håndterte saken utrolig greit. Det var bare å sende inn papirer, så gikk alt veldig raskt. Jeg møtte profesjonelle saksbehandlere som ga meg god hjelp, forteller Bakke.

Vanskelig å se for seg å bli ufør

Legen jobber iherdig med å minne sine kolleger på at de bør sikre seg for uførhet, og mener spesielt at de unge legene trenger en ekstra dytt.

– Det er vanskelig å se for seg at man skal bli ufør i ung alder, og derfor er det mange som ikke tar stilling til uførepensjonen tidlig nok. Selv om vi leger stadig møter folk som blir uføre, er vi ikke noe flinkere enn andre. Vi må minnes på det!

Oppfordringen fra fastlegen er klar og tydelig:

– Skaff deg gjerne en sykeavbruddsforsikring, men husk at denne kun dekker det første året hvis du blir syk. Hvis du er 40 år gammel og blir varig ufør, kan du da bli gående i 27 år uten annen inntekt enn uføretrygden fra NAV.

– Vi har en uførepensjon i SOP som er god, men selv sammen med folketrygden vil den likevel føre til at du som lege får en betydelig reduksjon fra tidligere inntekt. Du vil ha behov for noe mer, og det er der du trenger uførepensjonen fra Storebrand på toppen. Så denne anbefaler jeg så sterkt som jeg bare kan!

Dette er innskuddspensjon for selvstendig næringsdrivende leger

- Anbefales for leger med lønn over 7,1 G.
- Du kan spare inntil 6 prosent av lønn mellom 1 og 12 G (tidligere var maksimal spareprosent 4 prosent).

- Har du ansatte i 75 prosent stilling eller mer, har du lov til å spare ytterligere.
- Ordningen gir skattefradrag for pensjonssparingen.
- Du kan ta ut pensjonen fra du har fylt 62 år.

Les mer om innskuddspensjon her: <https://www.storebrand.no/bedrift/vare-tjenester/innskuddspensjon-for-selvstendige>

Derfor bør du sikre deg mot sykdom

- Sykeavbruddsforsikring gir en ekstra trygghet for de som driver privat praksis.
- Sikrer bedriften avtalt dagpengeerstatning ved sykdom hos nøkkelperson eller innehaver.
- Kommer i tillegg til sykepengene fra NAV og sykehjelpen fra SOP.
- Ved lengre sykdom må du i tillegg ha en god uførepensjon, som gir månedlige utbetalinger ved varig nedsatt inntektsevne med minst 50 prosent.

Les mer om pensjon og sykeavbrudd for privatpraktiserende leger her: <https://www.storebrand.no/bedrift/vare-tjenester/samarbeidsavtaler/legeforetakenes-pensjonsordning>

Publisert: 14. januar 2019. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 22. mars 2026.